

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrio, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio III. De reuelationibus mulierum non sanctorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](#)

*Cui ingerat illecebras gula, cui adhibeat in-
ci amenta luxuria, cui s'fundat virus in-
uidie, cui exhibeat esam cupiditatis: nouit
quem fallat gaudio, quem morore contur-
bet, quem errorem seducat, & causas que-
rit nocendi, vbi quemque studiosius viderit
occupari.] Idem confirmat, in vita Moy-
sis, Gregorius Nissenus. Prae cæteris
apti sunt deludi. qui natura sunt tena-
ces sententia sua, seque solos putant
sapere, reliquos despiciunt ut fungos:
talis ille, qui se in pateum præcipi-
tauit, apud Cassianum: talis postea
Franc. Ioannes de Rupescissa, ante
trecentes annos, talis nostro tempore
Franciscus de Cruce in Peruua, de
quo postea.*

P. 3. Consideranda corporis constitutio.
Nam si valetudo patum firma, si præ-
ferat redundantiam bilis atræ, si ha-
bitus corporis inedia, vel insomnia
plus æquo deformatus, sisit cerebro
læso, vel nimis apprehensiuus, aut ima-
ginationis turbida & æquo vchemi-
tioris: quia tales, ut dici solet, etiam
vigilantes purat se videre, audire, gu-
stare, quæ nec gustu, nec auditu, nec
oculis percipiunt. talibus dæmon fa-
cile imponit, quia falsarum rerum ima-
ginib[us] obuersantibus tenaciter
adhærent, & assentiuntur. Hoc solet
epilepticus contingere, vrvim morbi-
fera agitat vaticinentur. Quare an-
nis superioribus non satis cauti fuere:
qui sic affecti vnius ariolationes tan-
ti faciebant. Admiratione dignam
epileptica fœminæ historiam narra-
bo ex Gersone, lib. 5, scđt 16, in fine.

E 5. Addit Gerlon, referre, qualis sit &
surit persona, qualiter erudita, quibus af-
fusa, cum quibus conuersata, quibus dele-
cta: pauper sit: an diues: in diuitiis ti-
mendam superbiam & ambitionem, in
pauperibus vero fictionem.] Sed haec ob-

seruatio est petita à valde remotis &
incertis. Melior est sequens:

6. *Nec atatis, nec sexus differentia ne-
gligenda est. Nam si casca sit & caduca
ætas, delirij periculum est, si puerilis,
leuitatis & morbi imaginosis, quia hu-
midiore, quæ par est, sunt pueri cere-
bro, & pleni vaporis, qui paruo nego-
tio commouentur. Quare & per eos,*
Notat h[ab]it
Iann. Si
der. int.
præcept.
11. qual.
de humido

*vt aptiores suis conatibus, dæmones
olim amabant oracula fundere: sed
& hodie fierint, in crystalloman-
tia, & in hydromantia. De fœmineo
sexu, constant hunc esse suspectiorem:
sed de eo separatim agetur, sequenti
sectione.*

7. Considerare oportet, utrum sit
in spirituali exercitatione persona vetera-
na, an vero nouitia tantum: an alias eam
diabolus sic decipere conatus fuerit,
aut decepitur: an quæ illi alias reuelata,
vera fuerint: item quæ vera, quæ
falsa fuerint. Sityro, valde verenda
fraus, quia (ut inquit Gerson) nouicuus
seuor citro salit, si caruerit regente, pre-
fertim in adolescentibus & famini, qua-
rum est ardor nimis aridus, varius, effre-
nus, ideoque suspectus.] Hoc indicio
Francisc. Picus b[ea]t[us] primo detexit falsi-
tatem cuiusdam reuelationis visio-
nisque, post & alia indicia accesser-
runt, ut quod vana quadam bonis
mixta, Diabolus in forma Christi Do-
mini, coepit suadere..

SECTIO III.

Dereuelationibus mulierum non:
sanctarum.

SExus ratio est habenda; ut dixi, quia,
si cætera sint paria, plus fidei viro-
rum reuelationes merentur. Quia
sexus iste imbecillior, naturales vel
dæmo-

dæmoniacas suggestiones, plurimum habet pro diuinis: multa quoque sibi somnia singit, quæ vera credit, iuxta illud paræmicum, *Anus qua vult somniar*: abundat passionibus admodum acribus & vchemetibus, quare quod à passione natum, id à veritate profectum putat, sunt etiam fœminæ naturæ humidioris & viscosioris: humidū vero facile commouetur, & varia figuræ recipit, ægrius autem ac serius à motu cessat. Ideo mulieres citius imaginantur, sed viri minus pertinaciter imaginationes fouent: cumque illæ minus ratione polleant, minus etiam prudentiae habeant, proclivius est dæmoni eas similitudine falsa & apparente, decipere. Ideo inuenias in sacræ litteris paucas Dei prophetides Marias duas, Annales duas, Debora, Oldam, & vnam atque alteram alias, prophetas vero plurimos. Contra apud infideles Idolorum prophetas paucissimos, mulieres innumeræ, vt prudenter nota Horozeus libr. 1. de vera & falsa Prophetia cap. 22. In eorum moribus præcipue considerâda. præter lasciuiam, luxum, auaritiam: (quæ ex Apollonio notaui) vtrum vagæ sint garrulae, criminatrices, laudis cupidæ, aut crebrose: quæque se in docendi, prædicandive in Ecclesiæ aut Sacramentorum administratione (absque legitima maiorum licentia) contra doctrinam Apostoli ingerant. Nam quæ sunt huiusmodi, nō le ipsas dum taxat fallunt, sed & viros eruditos tandem, si nimis illis creduli, in præceps trahere consueuerunt. Testis est, sui temporis doctissimus Tertullianus, qui dum visionibus mulierularum (vt ille de animæ quantitate ac colore a) confidit, immemor eorum quæ doctissime & verissime contra

A has ipsas scriperat, in absurdissimos errores delapsus fuit. Sed ætas nostra præbuit in Peruua illustri^o adhuc exemplum, quod P. Iosephi à Costa verbis adscribam b.

b de nonis
simis temp
rib. lib. 2. 4.
21.

Fuit in hoc Peruenſi regno vir magni pro illo tempore estimatus; doctus Theologus, ac Theologia professor, idemque Catholicus ac pius diu habitus, ac penetrat^o hu- ius orbis miraculum. Is familiaritate mulierculæ cuiuspam, qua se edoceri ab angelō magna quedam mysteria iactabat, quaque extra se interdum rapiebatur, aut rapi simulabat, velut altera olim Philomenæ aut Maximilla Montani, ita deuinctus est, vt illam de summis Theologia questionibus sape consulseret: in omnibus pro oraculo haberet, magnis reuelationibus plenam & Deo valde chara prædicaret, satis alioqui sordida, & per exiguo sensu preditam, nisi ad instruenda mendacia. Igitur, siue à Diabolo corripere- tur (quod facilis est credere) cum eiusmo- di ecstasi pateretur siue callide ea fabula simulareret (quod nonnulli viri prudentes existimarent) ille Theologus: quod à mu- liercula magna & mira de se audiret, ac multo grandiora futura conciperet, liben- ter ei se discipulum addixit, cuius patrem spiritualem agebat. Quid multa? eo abdu- cetus est homo, vt miracula facere tenta- ret, & fieri sibi persuaderet: cum miraculi vestigium, ne tenuerit quidem extaret. Ob hoc, & quod propositiones aliquot ab illa prophetissa accepisset, à sensu Catholicæ Ecclesiæ alienas, à sanctissima inquisitione iudicibus, toto hoc regno stupente, com- prehensus est. Ibi per quinquecūmque fere auditus, toleratus, examinatus, ac tandem patefactus est homo omnium superbissimus, ac insanitus.

Cum enim Angelum sibi diuinitus da- rum, à quo omnia quæ velle diceret, ac

deinde summa Dei ipsius familiaritate & immediato colloquio seputum, pertinacissime differeret, in eas nugas delatus est, quas, nisi ab homine prorsus mentis emota dicti, nullo modo sibi quisquam persuadeat. Erat vero ille tam integro sensu, quod ad cerebrum attinet, ut mibi integrior non sit. Itaque & serio affirmabat, se & Regem futurum & Pontificem summum sede Apostolica ad hec regna translata, concessam quoque sibi sanctitatem super omnes Angelos, & choros cœlestes, atque Apostolos omnes, quin etiam oblatam sibi à Deo vniōnem hypostaticam, sed ab ipso non esse admissam. Datum quoque se redemptorem orbis, quoad efficaciam, ut ipse loquebatur, quod Christus solum quoad sufficientia fuisse. Omnem statum Ecclesiasticum abrogandum: leges vero alias se editurum faciles & apertas, secundum quas cœlibatus clericorum tolleretur, multitudine virorum concederetur, confessioni, necessitas excluderetur. Hec atque alia tanta contentione affirmabat, ut nos teneret attonitos, quod homo talia sentiens non insaniret. Denique diu euolutis gestis illius, & plus quam centum & decem propositionibus hereticis, aut à sana doctrina Ecclesiae alienis condemnatis, iussimus, ut habeat de more sacrum illud tribunal cum homine disputare, si forte ad mentem & fidem hominem revocare possemus. Convenimus autem cum ipsis Iudicibus & Episcopo Quitenſi, tres alij. Eo introductus homo ea libertate & facundia perditissimam suam causam defendit, ut ego in hodiernum diem etiam stupeam, eo adiungi posse mentis humana superbiā. Professus est doctrinam suam non posse monstrari, nisi divina scriptura, & miraculis: quod eger superior omni humanaratione. Scriptura autem testimonijs

A longe se apertius atque efficacius probasse: quam probauerit Paulus Iesum Christum suisse verum Messiam. Miracula autem se perpetrasse plurima, eaque tanta, ut Christi resurrectio non fuerit maius. Nam & se verisime esse mortuum, & resurrexisse, atque id evidenter (aiebat ille) esse ostensum. Scripturas vero proferebat memoriter (cum nullum librum haberet, atque ipso etiam Breuiario spoliatus esset) ex Prophetis, ex Apocalypsi, ex Psalmis, ex aliis locis, tot & tam longas: ut vel memoria esset admirationi. Eas vero ita ad sua commenta adaptabat, ita allegorizabat: ut quiuis vel rideret, vel fleret. Postremo si miraculis rem agere nobis placeret, se libenter ea statim exhibiturum. Hac ita dicebat homo, ut vel nos insanos putare videretur, vel ipsum insanire. Nam & per revelationem C sibi innotuisse iactabat, Serenissimum Ioannem Austria bello nauali à Turca esse superatum & regnum Hispanie à Philippo inclematissimo iam pene amissum: & concilium Romæ habitum, ut de Gregorio deponendo, & alio subrogando ageretur. Quia ideo nobis significaret, ut quoniam erant nobis certis nuncijs nota, sciremusi, non nisi diuinitus innotuisse. Et cum essent omnia adeo falsa, ut amplius esse non possent, ab illo tamen afferebantur, ut notissima nobis. Denique cum nihil proficeremus per duos dies differendo, & ad publicum spectaculum esset cum ceteris, ut in Hispania fieri solet, delatus, intuebatur semper in cœlum, ignem in inquisidores, & omnes grastaturum cœlitas expectans, ut illi erat pollicitus Diabolus. Atqui ignis quidem nos nullus ex alto corripuit, illum vere, & Regem & Pontificem, & Redemptorem, & legatum: ex imo flamma rapuit atque redigit in cineres.] Haec tenus P. Iosephus

Enfru-

En fructus incautæ conuersationis cum mulierculis, prætextu confessio-
num, & nimiæ facilitatis in credēdis, primo quæ ad laudem propriam, mox etiam quæ ad cæteros & publicum Ecclesiæ statum, deniq; ad fidei my-
steria motumq; doctrinam ex superbia occulta suiq; amore nata credulitas, ex hac hæresis, & vanissima quæ-
dam diuinitatis affectatio, cum incre-
dibili mentis cœcitate. Sic gitur vilissima famella virum eruditione & sa-
pientia clarum decepit. Sic & Magda-
lena de la Cruz Cordubæ multis im-
posuit, & in Belgio non multi elapsi
sunt anni, cum, in vna vrbium Han-
noniæ; religiosa quædā credita ener-
gumena, & addueta ad superiorē eius-
dem ordinis: vt exorcisaretur, dum
res in longum abit, & illa vocibus di-
uersis successiue loqui incipit: quarū
vna tenuior se Deum Christumque
Dñm nostrum fingebat, alia dæmonē
crassior imitabatur: hac multa palam
impia effutiebat: illa, quædam ad pie-
tatem (vt videbantur) pertinentia, ita
creditum, à quibus minime decuit, in
illa modo Iesum, modo diabolum lo-
qui, sic periculi plena & fallaciæ res eo
progressa, vt muliercula solemnī ritu,
quæ per eam Christo loquente, ho-
stiam incruentam, prolatis verbis can-
onis cōsacrare auderet. & (proh do-
tor pīj, sed vel indocti, vel incauti, cō-
secratas (exsecuratas potius dicere de-
berem) ab hac Sacerdotissa, sed nō se-
cundum ordinem Melchisedech) azi-
mas panis eulogias acciperent, & tan-
quam verum Domini corpus allatis
& prolati cereis, in altari colloca-
rent, & venerarentur. Duo tamē hic
erant imposturae indicia: tum quod
erat energumena, tum q; auderet Sa-
cerdotalē &c virile officium usurpare.

*cā qua P.
Riordaney
et s. Par.
nob̄ri Igna-
m. 10. &
Horozens
d. 1. c. 24.*

A | Sed Domine libera nos à similibus:
homines sum⁹, decipi possumus. Pro-
pter huiusmodi similiaque pericula
Gerson addit: *Hoc præcipue consideran-*
dum, qualiter cum suis confessoribus & in-
structoribus tales mulierculæ conuersentur.
B | *Si collocutionibus intendunt continuū, sub*
obtenu nunc crebra confessionis, nunc lon-
ge narrationis visionum suarum, nunc al-
terius cuiuslibet confabulationis: expertis
(inquit) credite, nominatim Augustino
& Domino Bonaventure, vix est altera pe-
stis vel efficacior ad nocendum, vel insana-
bilior.] quæ monitio aureis digna literis est: quot enim hic lapsus stellā-
rum de cœlo: quot qui spiritu cœper-
rant, carne consumantur? P. Leloy her-
rus addit a regulam aliam, plus tribu-
endum reuelationib. virginum, quam
viduarum, & viduarum, quam con-
iugatarum. fateor hoc verum, cæteris
paribus: quia virgo purior, & Deus
puritatis amans, ideo & plures legi-
mus virginum reuelationes: & virgo cogitat, quomodo placeat Deo, con-
iugatae cor distractius adhuc quā cor
viduæ, si paris non sint sanctimonias:
plus credendum coniugatæ sanctæ,
quam viduæ lascivienti: plus viduæ,
quæ vere viduæ sunt, quam virginib-
us anxiè coniugium optantibus, va-
gis aut parum recollectis.

*a libr. 4. de
pecc. c. gen.*

D

E

S E C T I O N .

De prophetijs seu reuelationibus virginum,
seu mulierum, quæ canonizata &
nota sanctitatis.

F | Vere multæ huiusmodi, quarum
extant reuelationes, vt S. Angliae
filia Regis Bohemijæ, virginis ordinis
Carmelitarum, quæ scripsit librum
reuelationum ante annos 400. P.
Brigitæ Sueticæ Virginis, cuius ex-